

Taalbeleid - Concrete aanpak

Algemeen

- Duurzaam : visie, aanpak en planning op lange termijn
- Intentioneel : taalleerkansen creëren bij vastgelegde doelen
- Intensief : frequent

Voor wie?

- Alle leerlingen die de Nederlandse taal leren
- Leerlingen met een taalontwikkelingsachterstand
- Leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis
- Leerlingen met lees en/of spellingsmoeilijkheden

We baseren ons op:

- de zes bouwstenen die werden aangereikt tijdens een nascholing (<https://www.uacnobe.nl/workshops/taaltrajecten-taalondersteuning-voor-leerlingen-die-daar-extra-nood-aan-hebben-live-online-nascholing-93032>)
- het taalaanbod dat wordt aangereikt door Taalkanjers (Plantyn)

Schoolvisie

- Onze vijf waarden 'Samenwerken', 'Talenten', 'Enthousiasme', 'Respect', 'Kwaliteiten' (=STERK) zijn een rode draad binnen ons taalbeleid

Koala

Dit is de door de overheid verplichte test die bij alle leerplichtigen (alle 5-jarigen, met uitzondering van de ATN'ers) moet worden afgenomen. Al naargelang de resultaten dient een taalintegratietraject te worden opgestart. Toch worden bij ons op school reeds eerder taalproblemen vastgesteld en worden deze kinderen reeds begeleid in K1 en/of K2.

Zes bouwstenen	Doelen	Concrete aanpak
<p><u>Bouwsteen 1</u> :</p> <p>Ondersteuning vanuit meerdere lagen</p>	<p>Fase 0 : Brede basiszorg - Wat doet de leerkracht op de klasvloer?</p> <p>a. Welbevinden : zorgen voor veilige en vertrouwde sfeer</p> <p>b. Krachtige klasaankpak</p> <p>c. Individuele begeleiding of in kleine groepjes</p> <p>d. Aparte taaltrajecten</p> <p>e. Ouderbetrokkenheid stimuleren</p>	<p>a. Een kind staat open om te leren als het zich veilig voelt en als er geloofd wordt in zijn kunnen.</p> <p>b. Duidelijke taal</p> <p>Ondersteuning non-verbale communicatie</p> <p>Oogcontact</p> <p>Zoveel mogelijk acties benoemen</p> <p>Regelmatig voorlezen</p> <p>Helpen zelfstandig zoeken naar betekenissen van woorden</p> <p>Boekenhoek, regelmatige bezoeken aan schoolbib</p> <p>Buddys (leerlingen van hogere klassen die komen voorlezen bij leerlingen van de lagere klassen, sterke leerling bij zwakkere leerling zetten in de klas).</p> <p>c. Preteaching of verdere inoefening</p> <p>d. Taalkanjers (Plantyn)</p> <p>Sterk aanbod voor ATN'ers en taalzwakke leerlingen. Het materiaal is sterk visueel en auditief onderbouwd. Het materiaal zorgt er vaak voor dat de leerling op het juiste niveau kan starten en zelfstandig aan het werk kan.</p> <p>e. Stimuleren bibliotheekbezoeken</p> <p>Adviseren samen met het kind een boek te lezen</p> <p>Adviseren om thuis samen leuke activiteiten te doen en de acties zoveel mogelijk te verwoorden, ongeacht wat de thuistaal is.</p>

	<p>d. Studenten kinderverzorging, kleuteronderwijs, lager onderwijs</p>	<p>a. Er wordt sterk samengewerkt met alle partijen, dankzij constante feedback tijdens spontane of geplande overleggen.</p>
<p><u>Bouwsteen 2</u> :</p> <p>Logische opbouw en combineren van deelvaardigheden</p>	<p>a. Een taalrijke klas creëren</p> <p>b. Vertelcyclus</p>	<p>a. Wat zie ik aan de muren? Wat voor boeken heb ik in mijn klas? Welke bronnen kunnen de leerlingen gebruiken? (tablets, chromebooks, woordenboek...)</p> <p>b. Als leesschool zetten we in op voorlezen, lezen, vertellen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Preteaching (prenten bekijken, woordenschat aanbieden, materiaal bijeenzoeken die met het verhaal te maken heeft...) 2. Voorlezen, maar beginnen met een luistervraag 3. Ontdekken wat het begin, het midden en het einde van het verhaal is, bijvoorbeeld door tekeningen te maken. 4. Voorlezen met veel interactie, best in kleinere groep 5. Verteltafel, wanneer het verhaal reeds gekend is : <ul style="list-style-type: none"> • Hoofdpersonages identificeren en beschrijven • Acties of gebeurtenissen identificeren en beschrijven • Ordenen van drie of meer gebeurtenissen binnen een verhaal • Zelf verhaal vertellen met bepaalde settings en personages

	<p>c. Deelvaardigheden combineren</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zelf een verhaal vertellen met begin, midden en eind • Vertellen over gevoelens, gedachten of ervaringen in een verhaal. <p>c. Mondelinge vaardigheden combineren met schriftelijke vaardigheden (mindmaps, opstellen, gedichten...) Auditieve en visuele vaardigheden combineren</p>
<p><u>Bouwsteen 3</u> :</p> <p>Investering in mondelinge taalvaardigheid</p>	<p>a. Rijke gesprekken</p> <p>b. Voorleesmomenten met veel interactie</p> <p>c. Doelbewust aan woordenschat werken</p>	<p>a. Rijke gesprekken bevatten</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Emotionele inhoud 2. Klasorganisatie 3. Instructietaal (taal- en denkontwikkeling) <ul style="list-style-type: none"> • Taaldenkgesprekken organiseren, maar kunnen ook onverwacht gevoerd worden. <ol style="list-style-type: none"> 1. Bij fruitmoment 2. Bij ambulance die onverwacht op speelplaats staat (wat zou er gebeurd zijn, hoe voelt dat kindje zich...) 3. Bij het morsen van verf (hoe lossen we dit op?) 4. Bij genomen foto's tijdens klastrip • Liedjes en gezelschapsspellen <ol style="list-style-type: none"> 1. Samen leren, samen spelen, spelregels (instructies) leren 2. Muziek ondersteunt de taalontwikkeling <p>b. Zie bouwsteen 2 - Vertelcyclus</p> <p>c. Functionele woordenschat wordt het snelst geautomatiseerd. Daarom starten we met woorden binnen de thema's 'het lichaam (spiegel gebruiken)', 'eten en drinken', 'school'.</p>

	d. Mooie mix van bovenstaande doelen	Bij zwakkere leerlingen wordt zoveel mogelijk concreet materiaal en fotomateriaal gebruikt.
<p><u>Bouwsteen 4</u> :</p> <p>Investering in schriftelijke taalvaardigheid</p>	<p>a. Mondelinge en schriftelijke taalvaardigheid versterken elkaar</p> <p>b. Mondelinge en schriftelijke taalvaardigheid gaan hand in hand.</p>	<p>a. Concrete voorbeelden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klasproject pompoenen zaaien <ul style="list-style-type: none"> ○ Meisje maakt boek rond verschillende stappen ○ Meisje neemt dit boek mee naar huis (ouderbetrokkenheid) • Tekening laten maken bij thema van de klas, woorden in eigen taal en in de Nederlandse taal hierbij noteren. • Mindmappen maken met echte materialen <p>b. Bij kleuters: speelse aanpak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanpak letterkennis en klankbewustzijn <ul style="list-style-type: none"> ○ Voorwerpen verzamelen met de letter 'k' ○ Lettertak, lettermuur, klanklettertafel... ○ Duidelijk de vorming van de letter 'k' beschrijven, verwoorden ○ Auditieve training <ul style="list-style-type: none"> ▪ Welke voorwerpen beginnen met 'k'? ▪ Begint dat woord met een 'k'?

<p><u>Bouwsteen 5 :</u> Kwalitatieve instructies</p>	<ul style="list-style-type: none"> a. Expliciete instructie: eerst heel veel modellen, dan verantwoordelijkheid verschuiven naar leerling. b. Leerlingen leren van en met elkaar c. Constante sterke feedback d. Technologie integreren e. Rekening houden met de thuistaal 	<ul style="list-style-type: none"> a. Leerlingen de instructie laten herhalen. b. Buddys c. Mondelinge bevestiging, schouderklopjes, stickers, ... d. Digibord, tablet, chromebooks, tv. e. Aanbieden van woordenschat in thuistaal naast het Nederlandse aanbod.
<p><u>Bouwsteen 6 :</u> Monitoring en ondersteuning</p>	<ul style="list-style-type: none"> a. Monitor je leerlingen b. Professionalisering <ul style="list-style-type: none"> 1. Training 2. Coaching (individueel of in groep) 3. Handleiding, methoden, inspiratiegidsen, andere materialen 	<ul style="list-style-type: none"> a. Kind-kindinteracties observeren Taalontwikkeling in thuistaal nagaan Heel af en toe gestandaardiseerde tests (Salto, Koala, LVS,...) Eigen werking evalueren Kinderen breed evalueren b. Bijscholing, zich laten coachen door collega's...